

A kutatás résztvevői:

A kutatási konzorcium vezetője:
§ MTA Ökológiai és Botanikai
Kutatóintézete

A konzorcium résztvevői:

- § MTA Talajtani és Agrokémiai
Kutatóintézete,
- § MTA Növényvédelmi
Kutatóintézete,
- § Szegedi Tudományegyetem,
Ökológiai Tanszéke
- § Szent István Egyetem, Környezet- és
Tájgazdálkodási Intézet,
Környezetgazdaságtani Tanszéke

Elérhetőség:

Ha kérdése, véleménye van
kutatásunkkal kapcsolatban, az alábbi
címen és telefonszámon oszthatja meg
velünk:

Postacím:

- § SZIE Környezet- és Tájgazdálkodási
Intézet, Környezetgazdaságtani Tanszék
2103 Gödöllő,
Páter Károly u. 1.

Telefon:

- § 28/522-000, 2269-es mellék

E-mail:

- § Kelemen Eszter
Kelemen.Eszter@kti.szie.hu
- § Pataki György
Pataki.Gyorgy@kti.szie.hu

A természet adományainak értékelése a Homokhátságon

Jedlik Ányos Program, 6. Alprogram:

Gazdasági és társadalmi szempontú
tájértékelési módszertan kidolgozása

2005-2008

A kutatás témája:

Az MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézetének vezetésével 2005 őszén indult kutatás azt a célt tűzte ki maga elé, hogy részletesen feltárja az Alföld jellegzetes tájainak természeti értékeit a tudomány és a helyi emberek szemszögéből nézve egyaránt. A Szent István Egyetem Környezetgazdaságtani Tanszékének munkatársai a társadalomtudományos kutatásokban bevett módszerek segítségével a Homokhátsági Érzékeny Természeti Terület négy központi településén vizsgálják azt, hogy az itt élő emberek számára milyen értékes adományokat nyújt a természet, hogy a táj különböző elemei miért és miként fontosak számukra.

A kutatás céljai:

- § Leltár készítése a természet adományairól a Homokhátság négy településének környezetében.
- § A legfontosabb adományok nem pénzbeli értékének meghatározása a helyi emberek véleménye alapján.
- § A gazdálkodás és a természetvédelem összehangolása, a fenntartható tájhasználat jövőképeinek kialakítása a térségben.

A kutatás folyamata:

1. **szakasz (2006. ősz – 2007):**
 - § A kutatási terület megismerése tájtörténeti és helytörténeti írások, általános statisztikák alapján.
 - § Beszélgetések helyi gazdálkodókkal, különböző természeti erőforrások használóiival (55 beszélgetés).
2. **szakasz (2008. tavasz):**
 - § Csoportos beszélgetések a természeti erőforrások helyi használóiival arról, hogy melyek a természet legfőbb adományai a térségben.
 - § Fórum a térség lakossága, döntéshozói, szakértői számára egy közös tájhasználati jövőkép kialakítására.

A kutatás központi fogalma:

A természet által nyújtott kézzelfogható és kézzel nem fogható hasznokat a **természet adományainak** (idegen szóval ökoszisztéma szolgáltatásnak) nevezzük. A természet adományai közé tartozik tehát az, hogy élelmiszert vagy takarmányt termelhetünk egy adott térségben, de az is, hogy ivóvízként tudjuk használni a talaj- vagy rétegvíz készletet, hogy tiszta levegő vesz körül bennünket, vagy hogy változatos állat- és növényvilág található az adott területen.

A természet adományait négy csoportba sorolhatjuk:

- § **Kézzelfogható, termeléshez kapcsolódó adományok** (pl. élelmiszerek)
- § **Szabályozó szolgáltatások**, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a körülöttünk lévő környezet alkalmas legyen a megtelepedésre (pl. a vízháztartás szabályozása)
- § **Kulturális szolgáltatások** (pl. művészeket meghívható táj, oktatásra vagy kikapcsolódásra használt területek).
- § **Támogató szolgáltatások** (amelyek az előzőek fenntartását, működését segítik elő).